

KANCELÁŘSKÉ POTŘEBY

Tipy a doporučení pro nákup

Ke kanceláři neodmyslitelně patří papíry, šanony, složky, obálky, propisky, tužky, nůžky, lepidlo, zkrátka kancelářské potřeby. I tyto drobnosti, které nás každodenně obklopují, můžeme nakupovat s ohledem na životní prostředí. Kritéria, která nám mohou pomoci se rozhodnout, jsou například materiálová a energetická náročnost výroby, recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, zdravotní (ne)závadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli.

Víte, že:

V České republice se spotřebuje v současné době asi 603 000 tun tiskových a psacích papírů, spotřeba je cca 130 kg na osobu a rok. Zpracování sběrového papíru snižuje objem pevných odpadů přibývajících každoročně na skládkách, neboť recyklace 1 000 t sběrového papíru ušetří přibližně 3 000 m³ na skládkách komunálního odpadu. Jedna tuna sběrového papíru představuje 17 stromů. Na výrobu recyklovaného papíru se spotřebuje pětkrát méně vody než na nový, bílý papír. Uhlíková stopa recyklovaného papíru je o 40 % menší než u běžného bílého papíru. Na výrobu papíru připadá 20 % celosvětové těžby dřeva.

Výdaje českých ministerstev za ekologicky šetrné výrobky dosáhly v roce 2009 částky 498 miliónů Kč (v roce 2005 to bylo jen 139,5 miliónů Kč). Z toho kancelářské a papírenské výrobky představovaly 10 %, na kancelářský nábytek a vybavení ministerstva vydala 15 %, na kancelářskou elektroniku 70 %. Nákup ekologických výrobků státní správou je velmi důležitý. Ekologická poptávka stimuluje trh i veřejnost. Nákupy a další zakázky veřejné správy dosahují v ČR částky kolem 20 % HDP (v EU je to 17 %).

Přáli bychom si, aby vám tipy a nápady uvedené v tomto letáku pomohly při prosazování principů ekologicky šetrnějšího provozu a nakupování, aby vám přinesly inspiraci i podněty k zamyšlení. Uvítáme veškeré vaše postřehy, které nám umožní lépe zaměřit naše další aktivity.

Jak nakupovat?

Pro snazší orientaci při nákupu kancelářských potřeb vám nabízíme několik tipů a příkladů, jak najít environmentálně vhodné alternativy pro vaši kancelář.

ANO

- **Výrobky s delší životností, tj. pevná konstrukce, velký obsah či objem, dlouhá záruční doba.**
- **Přírodní, recyklované či recyklovatelné materiály.**
- **Výrobky s ekoznačkami (pokud v dané kategorii existují).**

NE

- **Nadměrné a zbytečné obaly.**
- **PVC, hliník, nepotřebná barviva, toxické kovy, organická rozpouštědla.**
- **Výrobky na jedno použití (pokud existují alternativy).**

Vybíráme například:

- Všechny papírové výrobky z recyklovaného papíru – archivační boxy, pořadače, složky, sešity, bloky, obálky, grafický papír, hygienický papír.
- Pro výrobu a tisk informačních a propagačních materiálů vybírat recyklovaný papír – vizitky, propagační letáky, zpravodaje obcí, propisky, tašky.
- Psací potřeby s vyměnitelnými nebo doplnitelnými náplněmi – mikrotužky, inkoustová a kuličková pera, popisovače apod.
- Ořezávátka, sešíváčky apod. raději kovové než plastové.
- Nelakované tužky a pastelky.
- Celokovové nůžky, propisky (bez plastů).
- Euroobaly z polypropylenu (PP) nebo z polyetylenu (PE), nikoliv z PVC.
- Lepidla, fixy a zvýrazňovače na vodní bázi (označeny někdy jako „water based“), bez organických rozpouštědel.
- Fixy na prezentační tabule (flip chart) a zvýrazňovače lze nahradit tlustými dřevěnými nelakovanými pastelkami nebo suchými tužkovými zvýrazňovači.
- Při nákupu sady zvýrazňovačů či popisovačů se vyhýbáme obalům z PVC (označováno číslem 3 v trojúhelníku). Mezi přijatelné obaly patří PP (označováno číslem 5 v trojúhelníku) nebo PE (označováno číslem 2 v trojúhelníku).

Výrobky nebo obaly zhotovené z recyklovaných materiálů

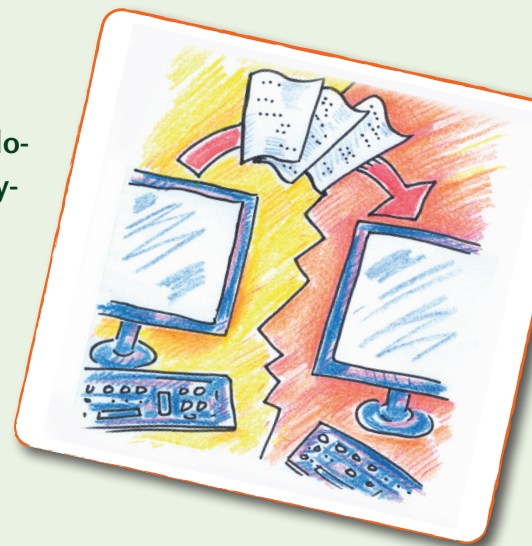

Recyklovaný papír

polovinylchlorid (PVC)
(podobně se značí další plasty, např. PP-5 a PE-2)

- Pro opravy používáme korekční lak na vodní (případně etanolové) bázi. V případě opravného rolleru (korektoru s páskou) vybíráme ty s vyměnitelnou náplní.
- Archivační systémy, pořadače apod. nejlépe nebarevné, bez úpravy, bělení či plastového laminování.
- Některé kopírovací a promítací fólie, složky, okénka pro identifikační štítky, průhledné fólie, pořadače, děrovačky, sešivačky nebo odvíječe lepicí pásky mohou být z nežádoucího PVC. Vyhněte se jim.

Ekologicky šetrný výrobek
Česká republika

Severská labuť
Skandinávie

Modrý anděl
Německo

- Nepoužíváme zbytečně „esteticky“ upravené potřeby, jako jsou lakované nebo plastem laminované kancelářské sponky a napínáčky.
- Preferujeme výrobky označené garantovanými ekoznačkami. Dobré kancelářské papíry nesou skandinávskou či německou ekoznačku.
- Označení CE na výrobcích potvrzuje, že jsou zdravotně nezávadné a vhodné i pro děti do 14 let.
- Nekupujeme kancelářské potřeby balené v samostatných obalech – např. jednotlivě zabalené tužky.

Další informace: Přehled výrobků s českou ekoznačkou najdete na www.ekoznacka.cz (např. kategorie např.: lepenka, karton; papírové tašky; grafický papír a výrobky z něj). Stanoviska výrobců a dodavatelů kancelářské techniky k používání recyklovaného papíru najdete na www.arnika.org/papir. Podrobnější informace, rady a nápady ke kancelářským potřebám, ale i k dalším tématům získáte na stránkách www.zeleneuradovani.cz.

www.zeleneuradovani.cz

Sít' ekologických poraden

Sít' ekologických poraden (STEP) sdružuje organizace zabývající se environmentálním poradenstvím pro veřejnost, obce i podnikatele. Environmentální poradny nabízejí radu a pomoc při řešení otázek týkajících se životního prostředí. STEP byla založena v září 1997 a jejími členy je v současné době 20 ekoporaden.

Aktivity STEP sledují dlouhodobé cíle a poslání organizace, která má charakter profesního sdružení. Jako takové soustředí svou činnost na vzdělávání poradců, informační podporu poraden, realizaci společných projektů, prosazování poradenství na národní a evropské úrovni a mezinárodní spolupráci. K naplňování svých cílů STEP zejména pořádá vzdělávací kurzy, semináře, exkurze, diskuse, stáže, konference a setkání pro své členy i pro veřejnost. Vydává periodické i neperiodické publikace, zprostředkovává příjem a šíření aktuálních informací zvenčí, výměnu informací mezi členy, poskytuje veřejnosti informace o ekologickém poradenství a činnosti členů, realizuje vlastní projekty a koordinuje práci na nich. Definuje, prosazuje a propaguje profesi ekologického poradenství, propaguje činnost a výsledky svých členů, zajišťuje metodickou pomoc nově vznikajícím ekologickým poradnám, podle potřeby a dohody členů je zastupuje v mezinárodních sdruženích, při jednáních s ústředními orgány státní správy, se sponzory a dárci, vzdělávacími institucemi a dalšími partnery včetně zahraničních. Podporuje vznik a činnost pracovních skupin členů zaměřených na řešení konkrétních odborných nebo organizačních problémů.

Kontakt:

kancelář Brno: STEP, Panská 9, 602 00 Brno, tel.: 542 422 758

kancelář Frýdek-Místek: STEP, Riegrova 857, 738 01 Frýdek-Místek, tel.: 558 436 243

e-mail: step@ekoporadna.cz, www.ekoporadna.cz

Ekologický institut Veronica

Ekologický institut Veronica je profesionální pracoviště Základní organizace Českého svazu ochránců přírody Veronica. Svou expertní a vzdělávací činností poskytuje interpretaci odborných environmentálních témat. Působí v Brně a v Hostětíně, zabývá se jak městským, tak venkovským prostředím. Aktivity rozvíjí v širokém záběru od místního detailu po mezinárodní souvislosti „z Hostětína po Evropu“. Veronica vydává od roku 1986 stejnojmenný environmentálně-kulturní časopis, založila a rozvíjí ekologické poradenství v České republice a vybudovala Centrum Veronica Hostětín, kde ověřuje teoretické poznatky na modelových projektech udržitelného rozvoje. Odborná a vzdělávací činnost je určena pro nejširší veřejnost, odborníky, představitele a pracovníky veřejné správy, vzdělávací instituce, jiné nevládní organizace, učitele a studenty středních i vysokých škol, malé a střední podniky. Témata: ochrana přírody a krajiny; zelená domácnost, zelený úřad a firma; ochrana klimatu; úspory energie a obnovitelné zdroje; zapojování veřejnosti do plánování a rozhodování; udržitelný regionální rozvoj. *Posláním je podpora šetrného vztahu k přírodě, krajině a jejím přírodním i kulturním hodnotám.*

Kontakt:

Ekologický institut Veronica, Panská 9, 602 00 Brno,

tel.: 542 422 750

e-mail: veronica@veronica.cz, www.veronica.cz

Centrum Veronica Hostětín, Hostětín 86, 687 71 Bojkovice

tel.: 572 630 670

e-mail: hostetin@veronica.cz, www.hostetin.veronica.cz

Doplněné/revidované vydání vychází s podporou

Ministerstva životního prostředí.

Materiál nemusí vyjadřovat stanoviska MŽP.

Ministerstvo životního prostředí

Vydala:

Sít' ekologických poraden

Autor původního textu:

Kamila Danihelková

Revize a doplnění 2011:

Petr Ledvina, Ekologický institut Veronica

Ilustrace:

Hana Kovalová

Vydání druhé, 2011

Vytištěno na recyklovaném papíru.

Další informace na:

www.zeleneuradovani.cz